

| Halőri ismeretek | III |

A halőr, társadalmi halőr jogállása, kötelezettségei és jogai

Tartalom

<u>3. AZ ÁLLAMI HALÓR, A HIVATÁSOS HALÓR ÉS A TÁRSADALMI HALÓR</u>	
<u>JOGÁLLÁSA, KÖTELEZETTSÉGEI ÉS JOGAI</u>	<u>3</u>
3.1. A HALÓRZÉS	3
3.2. A HALÓR JOGÁLLÁSA, A HALÓRREL SZEMBEN TÁMASZTOTT SZEMÉLYI	
KÖVETELMÉNYEK.....	5
3.2.1. A HALÓR JOGÁLLÁSA	5
3.2.2. A HALÓR SZEMÉLYI FELTÉTELEI, ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI	5
3.2.3. A HALÓR VIZSGAKÖVETELMÉNYEI	6
3.2.4. A HALÓR FELSZERELÉSE	7
3.3. A HALÓR SZOLGÁLTATTELJESÍTÉSE	9
3.3.1. A HALÓR KÖTELEZETTSÉGEI A MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN	10
3.3.2. A HALÓR ÁLTAL ALKALMAZHATÓ INTÉZKEDÉSEK.....	11
3.3.3. A SZOLGÁLATI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK SZABÁLYAI	15
3.4. AZ ÁLLAMI HALÓR FOGALMA, JOGÁLLÁSA	16
3.5. A TÁRSADALMI HALÓR FOGALMA, JOGÁLLÁSA.....	21
3.5.1. A TÁRSADALMI HALÓR JOGÁLLÁSA	21
3.5.2. A TÁRSADALMI HALÓR VIZSGAKÖVETELMÉNYEI	22
3.5.3. A TÁRSADALMI HALÓR SZOLGÁLTATTELJESÍTÉSE	22
3.6. A TÁRSADALMI HALÓR INTÉZKEDÉSI JOGOSULTSÁGAI.....	23
3.7. HALGAZDÁLKODÁSI VÍZTERÜLETEK ŐRZÉSE.....	24
<u>IRODALOMJEGYZÉK.....</u>	<u>HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.</u>

3. AZ ÁLLAMI HALÓR, A HIVATÁSOS HALÓR ÉS A TÁRSADALMI HALÓR JOGÁLLÁSA, KÖTELEZETTSÉGEI ÉS JOGAI

A halórzés szabályait, a halórral és a társadalmi halórral szemben támasztott követelményeket a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (a továbbiakban: Hhvtv.), a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29) VM rendelet (a továbbiakban: Vhr.), valamint az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény (a továbbiakban: rendészeti törvény) rendelkezései tartalmazzák.

3.1. A halórzés

A halgazdálkodásra jogosult köteles a nyilvántartott halgazdálkodási vízterület halállományát és élőhelyét őrizni vagy őrzéséről – hivatásos vagy társadalmi halór útján – gondoskodni. Hivatásos halór halastavon is foglalkoztatható.

Hivatásos halórt a halgazdálkodásra jogosult megbízása alapján a horgászszövetség, valamint több halgazdálkodásra jogosult közösen is foglalkoztathat. A hivatásos halór feladatainak ellátásával a mezei őrszolgálat is megbízható.

A horgászszövetség által foglalkoztatott hivatásos halór illetékessége a horgászszövetség által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen túl a horgászszövetség szervezeti rendszerébe tartozó valamennyi horgászszervezet, a horgászszövetség tagszervezete által foglalkoztatott hivatásos halór illetékessége a tagszervezet által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen túl a tagszervezet szervezeti rendszerébe tartozó valamennyi horgászszervezet által hasznosított nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre terjed ki.

A hivatásos és a társadalmi halórök feladata a halgazdálkodásra jogosult halgazdálkodási terv alapján hasznosított halgazdálkodási vízterület őrzése, a benne található halállomány és élőhelyének védelme.

3.2. A halór jogállása, a halórral szemben támasztott személyi követelmények

3.2.1. A halór jogállása

A rendészeti törvény rendelkezései alapján a hivatásos halór és az állami halór rendészeti feladatokat ellátó személynek minősül. Hivatásos halórnel a megbízás típusa többféle lehet (megbízási vagy munkaszerződés), illetőleg önkormányzat halgazdálkodási jogosultsága esetén közalkalmazotti jogviszony is létesíthető. Állami halór esetében kormánytisztviselői kinevezés szükséges. Fontos tudni, hogy halór egyéb vízterületen és halastavon is igénybe vehető. Halórt több jogosult közösen is foglalkoztathat, illetőleg a halór feladataival mezei őrszolgálat is megbízható.

3.2.2. A halór személyi feltételei, alkalmazásának szabályai

A hivatásos és állami halór mint rendészeti feladatokat ellátó személy alkalmazási feltételeit a rendészeti törvény szabályozza. A rendészeti törvényben foglaltak szerint halór az lehet, aki:

- magyar állampolgár,
- a tizennyolcadik életévét betöltötte,
- cselekvőképes és
- a feladata ellátásához a rendészeti törvényben és jogszabályban előírt képesítési feltételekkel rendelkezik.

A fentiekén kívül akad azonban számos kizáró ok, amelyekkel a halór jelöltnek tisztában kell lennie, ezért az alábbiakban ezek teljes részletezése következik.

- Nem lehet halór a büntetett előéletű, valamint a rendészeti törvény 5. § (2) bekezdés b) és c) pontjaiban meghatározott személy.
- Nem láthat el halóri feladatokat, akivel szemben a rendészeti tv. 5. § (2) bekezdés b) és c) pontjaiban meghatározott
 - szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztést szabtak ki,
 - öt évet el nem érő szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ötésvagy azt meghaladó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - szándékos bűncselekmény miatt közérdekű munkát vagy pénzbüntetést szabtak ki, a mentesítés beálltáig,
 - szándékos bűncselekmény miatt végrehajtásában felfüggesztett,
 - szabadságvesztést szabtak ki, a mentesítés beálltától számított négy évig,
 - pénzbüntetést szabtak ki, a mentesítés beálltától számított egy évig.
- Halórként a halgazdálkodásra jogosult képviselője kivételével nem alkalmazható olyan személy, aki az adott halgazdálkodási vízterületre érvényes halászati engedéllyel, illetve érvényes halászati területi jeggyel rendelkezik, illetve az, akivel szemben három éven belüli halvédelmi bírságot szabtak ki.

3.2.3. A halór vizsgakövetelményei

A halórnek ahhoz, hogy munkát tudjon vállalni, a személyi feltételeken túlmenően két típusú vizsgát kell letennie.

Rendészeti vizsga (halór típusú)

A jelöltnek a vizsgán számot kell adnia a rendészeti törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvényben meghatározott, a Büntető Törvénykönyvről szóló törvényben meghatározott, a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott rendelkezések ismeretéből. Mindezekon túlmenően a halór jelölt a rendészeti vizsga elméleti anyagának gyakorlati alkalmazásából is számot kell adjon a vizsgán.

A rendészeti vizsgát a halór jelölt egy bizottság előtt teszi le, melynek tagjai a rendőrség által kijelölt személy és az ágazati miniszter által kijelölt személyek. Sikeres vizsga esetén a rendőrség a munkáltató kérelmére kiadja a halór számára a szolgálati jelvényt és igazolványt.

Halóri vizsga

A halór jelölt a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvényben foglaltak szerint a halászattal és a horgászattal kapcsolatos ismeretekről, a halgazdálkodás és a halvédelem, a halórzés, a mezei őrszolgálat, valamint a vagyonőrökkel kapcsolatos jogszabályok ismeretéről köteles vizsgát tenni (*halóri vizsga*).

A halóri vizsgát a halgazdálkodási hatóság szervezi. Az eredményes vizsgát tett halór esküt tesz, amelyről az illetékes halgazdálkodási hatóság esküokmányt állít ki, valamint az eskü letételét követően biztosítja a halór részére a szolgálati naplót.

Az állami halórök vizsgáját a Nébih szervezi, illetve a Nébih veszi nyilvántartásba őket.

A halór mint rendészeti feladatot ellátó személy a rendészeti törvényben foglaltak szerintötévente kiegészítő képzésen köteles részt venni, majd a bekövetkezett jogszabályi változásokról és azok gyakorlati alkalmazhatóságáról, valamint a kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretekből vizsgát tenni.

A fentiekén kívül kétévente köteles a halgazdálkodási hatóság által szervezett –a halászattal és a horgászattal, a halvédelemmel, valamint a halórzéssel összefüggő jogszabályokkal kapcsolatos – továbbképzésen részt venni.

3.2.4. A halór felszerelése

A halór a rendészeti feladatokat ellátó személyek, valamint a fegyveres biztonsági őrök ruházati ellátására vonatkozó részletes szabályokról szóló 70/2012. (XII. 14.) BM rendeletben meghatározott egyenruhát köteles viselni. Az egyenruha felsőruházatának bal ujján a halóri tevékenység megnevezését tartalmazó jelzést felvarrással, hímzéssel vagy tépőzárral kell rögzítenie. A halóri jelvényt az egyenruha felső ruházati viseletelemeinek mellzsebén, baloldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva vagy az annak megfelelő helyre tűzve kell viselnie.

fotó: ÁHSZ

A halór egyenruháját csak feladatai ellátása során, illetve a munkába utazás vagy a munkából történő hazautazás idején, a lakóhelye és a feladat ellátási helye közötti legrövidebb útvonalon viselheti, egyéb esetekben viselése tilos.

Felszerelési tárgyai:

Sorszám	Felszerelési eszközök megnevezése	Mennyiség/ Mennyiségi egység	Tervezett viselési idő (hónap)
1.	Névkitűző	1 db	
2.	Jelvény	1 db	
3.	Taktikai öv	1 db	
4.	Fegyvertok (övtok)	1 db	
5.	Tártok	1 db	
6.	Bilincstok	1 db	
7.	Gázspray tok	1 db	
8.	Rendőrbot-tartó karika	1 db	

A halóri egyenruha és annak kihordási ideje

Sorszám	Ruházati cikk megnevezése	Mennyiség/ Mennyiségi egység	Tervezett viselési idő (hónap)
1.	Télikabát (dzseki)	1 db	12
2.	Átmeneti kabát	1 db	12
3.	Esőkabát (széldzseki)	1 db	24
4.	Nyári nadrág	2 db	12
5.	Téli nadrág	2 db	12
6.	Rövid ujjú ing	2 db	12
7.	Hosszú ujjú ing	2 db	12
8.	Pulóver	3 db	12
9.	Pamut póló	3 db	12
10.	Félcipő	1 db	12
11.	Bakancs	1 db	12
12.	Téli kesztyű (bőr, ötujjas)	2 db	12
13.	Derékszíj (nadrágszíj)	3 db	12
14.	Gumicsizma	1 pár	24
15.	Téli szolgálati sapka	2 db	12
16.	Láthatósági mellény	1 db	-

A rendészeti feladatokat ellátó személy egyenruhával történő ellátásáról a munkáltató gondoskodik. A munkáltató határozza meg azt is, hogy az ellátás pénzben vagy természetben történik.

3.3. A halór szolgálatteljesítése

A halór feladatát az őt foglalkoztató munkáltató (halgazdálkodásra jogosult, önkormányzat, közigazgatási szerv) utasításai szerint, a közérdek kizárólagos figyelembevételével látja el.

Tevékenységének szakmai felügyeletét a halgazdálkodási hatóság és a rendőrség látja el.

A rendészeti feladatokat ellátó személy részére – igazgatási szolgáltatási díj ellenében – a szolgálati igazolványt, valamint a szolgálati jelvényt a rendőrség a munkáltató kezdeményezésére állítja ki. Ha a rendészeti feladatokat ellátó személynek a jogviszonya megszűnik, a munkáltató a rendészeti feladatokat ellátó személy szolgálati igazolványát és szolgálati jelvényét bevonja, és a rendőrség tájékoztatásával egyidejűleg a szolgálati igazolványt és a szolgálati jelvényt megküldi.

A halór a feladatai ellátása során mindig köteles szolgálati igazolványát magánál tartani.

A halór a szolgálati igazolvány, a szolgálati jelvény, illetve a szolgálati napló elvesztését haladéktalanul köteles bejelenteni halgazdálkodásra jogosultnál és a halgazdálkodási hatóságánál, amelykezdeményezi a szolgálati igazolvány körözését a rendvédelmi hatóságnál.

A halór a megbízatása vagy foglalkoztatása megszűnése esetén 5 napon belül köteles a szolgálati igazolványt és a szolgálati jelvényt a halgazdálkodásra jogosultnak átadni, amely az átvételről igazolást állít ki, és a szolgálati igazolvány és a szolgálati jelvény számát, valamint az átadás-átvétel időpontját illetően tájékoztatja a halgazdálkodási hatóságot.

Ha a halgazdálkodási hatóság a bejelentés kivizsgálása után vagy szakmai felügyeleti ellenőrzés keretében megállapítja, hogy a halór nem a vonatkozó jogszabályok szerint látja el feladatát, akkor a halór szolgálati igazolványának ésszolgálati jelvényének visszavonását kezdeményezheti a rendvédelmi hatóságnál.

3.3.1. A halór kötelezettségei a működési területén

A halór kötelezettségeit részletesen a rendészeti törvény, valamint a Hhvtv. és a Hhvtv. Vhr. tartalmazza.

A halórmunkavégzése közben köteles:

- Intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha működési területén, a törvényben meghatározott feladatai ellátása során jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel, vagy olyan tény, tevékenységet, mulasztást hoznak tudomására, amely a törvényben meghatározott feladatai ellátásával összefüggő ügyben beavatkozást tesz szükségessé.
- Törvényben meghatározott feladataival összefüggésben a hozzáfordulóknak a tőle elvárható segítséget, illetve felvilágosítást megadni.
- Az intézkedés során megszerzett személyes adatokat haladéktalanul törölni, ha az intézkedést követően nem indul eljárás.–.
- Az intézkedés megkezdése előtt – ha az intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor –nevét, rendészeti feladatokat ellátó szervhez tartozását, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.
- Az intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a panasz lehetőségéről és az előterjesztésére nyitva álló határidőről.
- Intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát felmutatni. Ha a szolgálati igazolványának felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

A halór által alkalmazott intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Több lehetséges és alkalmas intézkedés, valamint kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A halór a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt – ha az intézkedés célját nem veszélyezteti – előzetesen figyelmezteti az intézkedés alá vont személyt, hogy kényszerítő eszköz alkalmazására kerül sor.

A halór az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget nyújt, szükség esetén gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló erről értesüljön. Vegyi eszköz (gázspray) alkalmazására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az intézkedés alá vont személy ellenállása testi kényszer alkalmazásával nem törhető meg.

fotó: ÁHSZ

3.3.2. A halór által alkalmazható intézkedések

A Hhvtv. 56. § (7) bekezdése értelmében a halór a működési területén jogosult:

- a személyazonosságot igazoló és a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani azt a személyt, aki halgazdálkodási vízterületen, haltermelési létesítményen vagy azok partján halászik, horgászik, halfogásra alkalmas állapotban lévő halászeszközzel vagy horgáskésztséggel tartózkodik, illetve egyéb, hal fogására irányuló tevékenységet végez vagy ahhoz előkészül, valamint más hasznos víziállatot gyűjt.,
- a halászó, horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, a jogosultság hiányában kifogott, illetve birtokolt halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,

- a kifogható mérettartományon kívüli, a területi jegyen meghatározott mennyiségen felüli, a tilalmi időben kifogott, valamint a védett halat és más hasznos víziállatot a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint elvenni,

Kifogható mérettartományon kívüli hal (fotó: ÁHSZ)

- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekményt elkövető, helyi horgászrendet vagy helyi halászrendet megsértő személytől a területi jegyet elvenni, és azt a kibocsátónak haladéktalanul megküldeni,
- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet, turista állami horgászjegyet, állami halászjegyet elvenni attól a személytől, aki
 - tiltott vagy nem megengedett eszközzel, illetve módon horgászik vagy halászik, ideértve a megengedettnél több horgászkesztség vagy halászeszköz használatát,
 - nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen területi jegy nélkül horgászik vagy halászik,
 - kíméleti területen horgászik vagy halászik,
 - tilalmi időszakban a tilalom alá eső hal egyedét kifogja,
 - védett hal egyedét kifogja,
 - általános tilalmi időben horgászik vagy halászik,
 - a méret-, illetve mennyiségi korlátozásokat megszegi, vagy
 - a fogási naplóba rögzítendő fogás bejegyzését elmulasztja,

- az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, illetve a helyi horgászrendben foglaltnál nagyobb testhosszúságú, a vízpartról élve elszállítani megkísérelt halat abba a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületbe visszaengedni, amelyből a halat kifogták, vagy e lehetőség hiányában elismervény ellenében elvenni és gyorsan, kíméletesen leölni.

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint alkalmazott hivatásos halőr az ott meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazásán túl a haltermelési létesítményen és annak partján jogosult:

- azt a személyt, aki a haltermelési létesítményen, annak partján horgászik vagy ahhoz előkészül, a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani,
- a horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, a jogosultság hiányában kifogott halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,
- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet, turista állami horgászjegyet elvenni attól a személytől, aki
 - tiltott vagy nem megengedett eszközzel, illetve módon horgászik vagy halászik, vagy
 - védett hal egyedét kifogja.

A hivatásos halőr jogosult az intézkedése keretében megismert személyes adatok kezelésére az intézkedése alapján indult eljárás megindításaig.

A hivatásos halőr feladatteljesítése során az árvízvédelmi töltést –beleértve a forgalomtól elzárt területeket is –engedély nélkül használhatja.

A hivatásos halőrök felügyeletét a halgazdálkodási hatóság a rendőrséggel együtt látja el.

3.3.3. A szolgálati napló vezetésének szabályai

A halgazdálkodási hatóság az esküt tett halór részére szolgálati naplót ad át.

A naplóba naponta a bal felső sorban dátummal kezdve kell az eseményeket feljegyezni. Ha szolgálattal kapcsolatos esemény nem történt, a dátummal egy sorban „esemény nem történt” szöveget kell írni, és ugyanazon sor jobb szélén aláírni. A halóri szolgálati eseményt a napi dátum után a következő módon kell leírni:

- az esemény megnevezése, helye (a vízterület neve, folyamkilométer), időpontja (év, hónap, nap, óra, perc),
- az esemény elkövetőjének adatai: név, születési név, születési hely, személyi igazolvány szám, lakóhely,
- a tanúk személyes adatai,
- az esemény és a tett intézkedések leírása, a visszatartott eszközök, kifogott halak és a kár megnevezése, mértékének becslése,
- aláírás,
- kényszerítő eszközök alkalmazásának esetén – amennyiben a halór jogosult ezekre – az alkalmazott kényszerítő eszköz körülményeinek részletes leírása.

Az esetleges téves bejegyzéseket úgy kell javítani, hogy azt egy vonallal át kell húzni, majd mellette „Javítva” bejelölést kell feltüntetni dátum megjelöléssel és a halór aláírásával.

Ha egy nap több esemény történt, a dátum után az eseményeket sorszámmal kell ellátni. Az eseményekről a halór az őrzési utasítás szerint a legrövidebb úton köteles a munkáltatóját tájékoztatni.

3.4. Állami halőr fogalma, jogállása

Az Állami Halóri Szolgálat többéves előkészítő munka után, 2015. május 1-én alakult meg az illegális horgászat, halászat és a halforgalmazással összefüggő feketegazdaság felszámolása érdekében.

A Nébihfoglalkoztatásában, illetve megbízásában álló állami halőrök országos illetékességgel rendelkeznek, így Magyarország bármely halgazdálkodási vízterületén és haltermelési létesítményén, valamint minden halkereskedelmi ponton (pl. halfeldolgozó, étterem) jogosultak eljárni, és ezzel egyidejűleg első fokúhalgazdálkodási hatósági feladatokat is elláthatnak.

Jelöletlen haltermék (fotó: ÁHSZ)

Az állami halór jelölt tekintetében a halóri tanfolyam, vizsga, továbbképzés és továbbképzési vizsga szervezésével, a vizsgabizonyítvány kiállításával, a szolgálati naplóval, igazolvánnyal és jelvénnel kapcsolatos feladatokat a Nébih látja el.

Az állami halőr jogosult:

- a személyazonosságot igazoló és a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani azt a személyt, aki halgazdálkodási vízterületen, haltermelési létesítményen vagy azok partján halászik, horgászik, halfogásra alkalmas állapotban lévő halászeszközzel vagy horgászkeszszéggel tartózkodik, illetve egyéb, hal fogására irányuló tevékenységet végez vagy ahhoz előkészül, illetve más hasznos víziállatot gyűjt.,
- a halászó, horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, a jogosultság hiányában kifogott, illetve birtokolt halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,
- a kifogható mérettartományon kívüli, a területi jegyen meghatározott mennyiségen felüli, a tilalmi időben kifogott, valamint a védett halat és más hasznos víziállatot a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint elvenni,

Illegálisan lerakott varsa felszedése (fotó: ÁHSZ)

- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekményt elkövető, a helyi horgászrendet vagy helyi halászrendet megsértő személytől a területi jegyet elvenni és azt a kibocsátónak haladéktalanul megküldeni,
- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet, a turista állami horgászjegyet vagy az állami halászjegyet elvenni attól a személytől, aki

- tiltott vagy nem megengedett eszközzel, illetve módon horgászik vagy halászik, ideértve a megengedettnél több horgászkesztség vagy halászeszköz használatát,

Tiltott eszköz (fotó: ÁHSZ)

- nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen területi jegy nélkül horgászik vagy halászik,
 - kíméleti területen horgászik vagy halászik,
 - tilalmi időszakban a tilalom alá eső hal egyedét kifogja,
 - védett hal egyedét kifogja,
 - általános tilalmi időben horgászik vagy halászik,
 - a méret-, illetve mennyiségi korlátozásokat megszegi, vagy
 - a fogási naplóba rögzítendő fogás bejegyzését elmulasztja.
- az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, illetve a helyi horgászrendben foglaltnál nagyobb testhosszúságú, a vízpartról élve elszállítani megkísérelt halat abba a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületbe visszaengedni, amelyből a halat kifogták, vagy e lehetőség hiányában elismervény ellenében elvenni és gyorsan, kíméletesen leölni.

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint alkalmazott hivatásos halőr az ott meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazásán túl a haltermelési létesítményen és annak partján jogosult:

- a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani azt a személyt, aki a haltermelési létesítményen, annak partján horgászik vagy ahhoz előkészül, ,
- a horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, a jogosultság hiányában kifogott halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,
- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet vagy turista állami horgászjegyet elvenni attól a személytől, aki
 - tiltott vagy nem megengedett eszközzel, illetve módon horgászik vagy halászik, vagy
 - védett hal egyedét kifogja.

Az ÁHSZ tagjai a meghatározott intézkedéseken túl jogosultak gázsprayt, gumibotot és bilincset használni és szolgálati kutyát alkalmazni.

Az ÁHSZ szolgálati kutyája (otó: ÁHSZ)

A halgazdálkodási hatóság országos illetékességű szerve alkalmazásában álló állami halőr a jogellenes halgazdálkodási tevékenység felderítése érdekében próbavásárlást

végezhet. A próbavásárláshoz az állami halór közreműködő személyt vehet igénybe. A közreműködő személy részére a közreműködést igénybe vevő halgazdálkodási hatóság megbízólevelet állít ki, amely tartalmazza a közreműködő nevét, továbbá azt, hogy mely forgalmazónál milyen típusú ellenőrzésben vehet részt. A közreműködő személyre a halgazdálkodási hatóság ügyintézőjére vonatkozó kizárási szabályokat kell alkalmazni.

Próbavásárlás esetén az állami halór az ellenőrzési jogosultságát a próbavásárlás befejezésekor igazolja, ezzel egyidejűleg a forgalmazó képviselőjében eljáró személy a termék visszavétele mellett köteles a vételárat visszatéríteni. Ha a próbavásárlással lefolytatott hatósági ellenőrzés során a termék károsodik, részben vagy egészben megsemmisül, a vételár eljárási költségnek minősül.

Jelöletlen haltermék (fotó: ÁHSZ)

3.5. Társadalmi halór fogalma, jogállása

A Hhvtv. annak érdekében vezette be a társadalmi halór intézményét, hogy a halórzás szélesebb körben megvalósulhasson. A társadalmi halóröket a halgazdálkodásra jogosult kérelmére illetékességi területén a halgazdálkodási hatóság bízza meg, ha ez a halórzás és a halállomány-védelem biztosítása érdekében indokolt.

3.5.1. Társadalmi halór jogállása

Társadalmi halór az a büntetlen előéletű személy lehet, aki

- a működési helye szerinti halgazdálkodási hatóságnál díj ellenében halóri vizsgát és az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szövegű esküt tett, és
- a halgazdálkodási hatóság által kiadott szolgálati igazolvánnyal és az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati naplóval rendelkezik.

3.5.2. Társadalmi halór vizsgakövetelményei

A társadalmi halór jelölt a halgazdálkodási hatóság által szervezett vizsgán a Hhvtv.-ben foglaltak szerint a halászattal és a horgászattal kapcsolatos ismeretekről, a halgazdálkodás és a halvédelem, a halórzés, a mezei őrszolgálat, valamint a vagyonörökkel kapcsolatos jogszabályok ismeretéről köteles vizsgát tenni. A társadalmi halórnek a hivatásoshalórral ellentétben a jogszabályban foglalt feladatai ellátásához nem kell a rendészeti vizsgát letennie, azonban a halórhöz hasonlóan köteles kétvétenként a halgazdálkodási hatóság által szervezett –a halászattal és a horgászattal, a halvédelemmel, valamint a halórzéssel összefüggő jogszabályokkal kapcsolatos – továbbképzésen résztvenni.

3.5.3. Társadalmi halór szolgálatteljesítése

A társadalmi halór jelölt a sikeres vizsga után a Vhr. szerinti esküt tesz. Az esküt tett társadalmi halór részére a halgazdálkodási hatóság társadalmi halór szolgálati igazolványt állít ki és szolgálati naplót ad át.

A társadalmi halór a társadalmi halóri szolgálati igazolvány, illetve szolgálati napló elvesztését haladéktalanul köteles bejelenteni a halgazdálkodási jogosultnál és a halgazdálkodási hatóságnál, amelykezdemenyezi a szolgálati igazolvány körözését a rendvédelmi hatóságnál.

A társadalmi halór megbízatása vagy foglalkoztatása megszűnése esetén 5 napon belül köteles a társadalmi halór igazolványt a halgazdálkodási hatóságnál leadni.

Ha a halgazdálkodási hatóságbejelentés kivizsgálása után vagy szakmai felügyeleti ellenőrzés keretében megállapítja, hogy a társadalmi halór nem a vonatkozó jogszabályok szerint látja el feladatát, akkor a társadalmi halór igazolványát és szolgálati naplóját visszavonja.

3.6. Társadalmi halőr intézkedési jogosultságai

A társadalmi halőr a hivatásoshalőrnél szűkebb körű intézkedési jogosultságokkal bír, azonban azokat az alapvető ellenőrzési feladatokat elláthatja, amelyek jogsértés esetén elégségesek a feljelentés elkészítéséhez, így halgazdálkodási hatósági eljárás kezdeményezéséhez. A társadalmi halőr jogosult tehát:

- a halfogásra jogosító okmányok ellenőrzésére és azok átvételére,
- halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén a halfogásra jogosító okmányok visszatartására a halőrnek történő átadásáig, illetve bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja esetén a halfogásra jogosító okmányok visszatartására a halőr vagy a rendőrség megérkezéséig,
- a kifogott hal fajának, méretének, tömegének ellenőrzésére, valamint halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén
 - a hal visszatartására a halőr megérkezéséig vagy
 - a hal visszaengedésére.
- A társadalmi halőr jogosult a fentiekben felsorolt intézkedések keretében a halfogásra jogosító okmányokban foglalt személyes adatok kezelésére az intézkedése alapján indult eljárás megindításáig.

A társadalmi halőr a 3.3.3. fejezetben ismertetettek szerint köteles a szolgálati naplóját vezetni.

3.7 . Halgazdálkodási vízterületek őrzése

A halgazdálkodási vízterületek őrzése a hivatásos halőrök mellett társadalmi halőrökkel is megvalósítható az alábbiak szerint.

Minden 10 hektárnál nagyobb, de 50 hektárnál kisebb nyilvántartott vízfelületű halgazdálkodási vízterületen a jogosult köteles legalább 5 fő társadalmi halőr megbízásával vagy 1 fő hivatásos halőr foglalkoztatásával vagy megbízásával eleget tenni a Hhvtv. szerinti kötelezettségeinek.

Halőr több jogosult általi közös foglalkoztatása a halgazdálkodási hatóság megbízásával, engedélyével lehetséges.

Ha az ugyanazon halgazdálkodásra jogosult által hasznosított, nyilvántartott halgazdálkodási vízterület vagy vízterületek együttes mérete az 50 hektárt meghaladja, a halgazdálkodásra jogosult az alábbiak szerint köteles halőr alkalmazására:

- 50-100 hektár területű halgazdálkodási vízterületen legalább 2 fő,
- 100-2000 hektár területű halgazdálkodási vízterületen legalább 4 fő,
- 2000-4000 hektár területű halgazdálkodási vízterületen legalább 6 fő,
- 4000-6000 hektár területű halgazdálkodási vízterületen legalább 8 fő,
- minden 6000 hektár feletti halgazdálkodási vízterületen legalább 10 fő.